

SZÖVETKEZETI ÉRTESÍTŐ

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének és a „Szövetség” Szövetkezeti Uniónak hivatalos közlönye.

Szerkeszti: **PETROVAY TIBOR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Strada Memorandului 12. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

Convocare.

Toate unitățile cooperative afiliate la Uniunea Cooperativelor de Economie și Credit „Alianța” sunt convocate

la a V-a adunare generală ordinară,

care va avea loc la **Satumare**, in ziua de 21 Iulie 1936 ora 10 a. m. in sala festivală a colegiului reformat*

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație pentru gestiunea 1935.
2. Raportul consiliului de cenzori.
3. Aprobarea bilanțului și hotărîrea asupra acoperii deficitului și descărcarea consiliului de administrație și cenzori de gestiunea pe anul 1935.
4. Ratificarea noilor primiri de asociați în Uniune.
5. Aprobarea bugetului pe anul 1936 și stabilirea cotei contribuțiilor.
6. Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrație, a căror mandat a expirat având o funcționare de 3 ani.
7. Alegerea a 3 cenzori și 3 cenzori supleanți pe termen de 1 an.

Cluj, la 20 Iunie 1936.

BCU Cluj / Central Univer
Uniunea Cooperativelor de Economie și Credit
„ALIANȚA”

Dr. Bethlen Ladislau (ss.)
director executiv.

Dr. Gyárfás Elemér (ss.)
președinte.

*) **Observație.** Conform Art. 20 din statute adunarea generală poate lua hotărîri valabile numai dacă sunt reprezentate cel puțin $\frac{1}{3}$ din numărul cooperativelor asociate cu drept de vot. Dacă la ziua convocată nu se întrunește acest număr de asociați adunarea se va ține a doua zi la 22 Iulie 1936 în acelaș loc și aceeaș oră, când va putea lua hotărîri valabile ori cari ar fi numărul cooperativelor reprezentate.

Meghivó

a „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniójának 1936 július hó 21-én tartandó

V-ik évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés helye **Satumare**, Ref. Kollegium díszterme, ideje d. e. 10 óra.)

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelőbizottság jelentése.
3. Határozat a mérleg elfogadása, hiány fedezése és a felmentvény megadása tárgyában.
4. Az új tagszövetkezetek felvételének jóváhagyása.
5. Az 1936. évi költségvetés bemutatása és a hozzájárulási kvóta megállapítása.
6. Három megüresedett igazgatósági hely betöltése 3 évre.
7. Három felügyelőbizottsági rendes tag és három póttag választása 1 évre.

Cluj, 1936 június 20.

Másolat hitelül:

Dr. Gr. Bethlen László s. k.
ügyv. igazgató.

„SZÖVETSÉG”
Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniója

Dr. Gyárfás Elemér s. k.
elnök.

*) **Megjegyzés.** Az alapszabályok 20-ik szakasza értelmében a közgyűlés határozatképességéhez a szavazati joggal bíró tagok $\frac{1}{3}$ -ának jelenléte kívántatik meg. A közgyűlés határozatképtelenség esetén másnap, 1936 július 22-én ugyanazon helyen és órában tartatik meg, mely tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképes lesz.

Onorată Adunare Generală!

Datoria cea mai de seamă, prevăzută de lege a institutului nostru este *controlarea* și îndrumarea cooperativelor aparținătoare la noi. Această datorie el nu o putea satisface în anul trecut decât cu cele mai mari dificultăți. Anume, cooperativele de credit care fac majoritatea membrilor noștri, în urma legei converziunii, în partea covârșitoare, de abia au desfășurat o oarecare circulație și prin urmare capacitatea lor de purtare de sarcini a scăzut la minim. Iar cooperativele de lapte și altă natură, fiind formațiunii noi, în cea mai mare parte s'au luptat tot cu dificultățile începutului și prin urmare nu au plătit decât contribuțiunea minimală de control. Cu toate acestea am reușit să controlăm odată în decursul anului, toate cooperativele aparținătoare, ba chiar, în foarte multe cazuri — unde s'a simțit nevoia — am inspectat unele cooperative și de mai multe ori. Aceasta însă a fost posibil numai cu sprijinul înțelegător și binevoitor al Alianței Cooperativelor de Economie și Credit, care creditase sumele necesare pentru acoperirea cheltuelilor de susținere ale Uniunii noastre. Cum reiese din bilanțul nostru, datoria noastră la 31 Dec. 1935 către aceasta federală eralei 677.735.

Despre inspecțiile efectuate, precum și despre activitatea controlorilor noștri, tabloul de mai jos dă o idee precisă:

Tablou despre inspecțiile făcute la cooperativele — Kimutatăs a șövetkezeteknél eszközlöt vizsgálatokról:

Nrul controlorilor Az ellenörök száma	Numărul inspecțiilor A vizsgálatok száma	Zile întrebuințate — Felhasznált napok						Total Összesen
		inspecțiile amănunțite și sumare Rendes és összevont vizsgálatok	deplasări pt. ad. gen kiszállások közgyűlésre	conferințe értekezletek	vizarea bilanțurilor mérleg-láttamozások	lucrări diferite különféle munkálatok	zile de călătorie utazási napok	
9	434	729	25	50	9	109	104	1206

Institutul nostru, în afară controlului la cooperative asociate și-a făcut datoria și în privința îndrumării a lor. În revista noastră oficială „*Informatorul Cooperatist*” am publicat în decursul anului trecut 15 circulare, care conțineau interpretările legilor și instrucțiuni și lămuriri relativ la lucrările de gestiune și de contabilitate, în legătura cu acestea.

În decursul anului trecut am expediat conform registrului de înregistrare 3488 de acte, dând instrucțiuni, lămuriri și apărare juridică cooperativelor noastre. Pe terenul apărării de drept trebuie relevat mai cu seamă sprijinul nostru acordat la impunerile și la apelurile, unde cu concursul controlorilor și delegaților noștri — cu puține excepție — am reușit să obținem în fiecare județ rezultate favorabile. Sperăm că prin creierea posturilor de juriconsulți județene, în viitor vom putea acorda un ajutor și mai intensiv cooperativelor noastre pe tărâmul acesta.

Institutul nostru și a făcut datoria și în ce privește *educația și propaganda* cooperatistă — în raport cu posibilitățile financiare. Anume fiind în deplină conștiință, că datoria cea mai de căpetenie a prezentului este, că trebuie făcut totul pentru ca să dispară consecințele morale dăunătoare ale legei de converziune, el stăruie să ridice conștiința cooperatistă a conducătorilor și membrilor de cooperative, precum și zelul și atașamentul lor pentru idea cooperatistă. Deacea ținem că, e de importanța de primul rang că, cooperativele să fie administrate de conducători potriviți, și prin urmare am făcut tot posibilul în vederea pregătirii și ridicării conștiinței acestora. În acest scop s'au ținut conferințe județene,

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünknek legfőbb, a törvény által előirt kötelessége a kötelékébe tartozó szövetkezetek ellenörzése és irányítása. Ezen feladatának az elmúlt esztendőben csak a legnagyobb nehézségek között tudott eleget tenni. A tagjainak többségét képező hitelszövetkezetek ugyanis a konverziós törvény következtében legnagyobbbrészt alig bonyolítottak le némi forgalmat és így teherviselő képességük is a minimumra csökkent. A tej és egyéb szövetkezetek pedig újabb alakulások lévén, legnagyobbbrészt szintén még a kezdet nehézségeivel küzdöttek és így csak a megállapított minimális ellenörzési díjat fizették. Ennek dacára sikerült az összes kötelékünkbe tartozó szövetkezetek évi egyszeri ellenörzését elvégezni, sőt igen sok esetben — ahol szükséges volt — egy-egy szövetkezetet többször is felülvizsgáltunk. Mindez azonban csak a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének megértő ióndulata és támogatása által volt lehetséges, amely Uniónk fenntartási költségeinek fedezésére a szükséges összegeket hitelezte. Amint mérlegünkéből kitűnik tartozásunk 1935. XII. 31-én a Szövetségénel 677.735 — lejt tett ki.

A végzett vizsgálatokról, valamint ellenörink tevékenységéről az alábbi táblázat nyújt világos képet:

Intézetünk a tagszövetkezetek ellenörzésén kívül azok irányítása tekintetében is teljesítette feladatát. Hivatalos lapunkban, a *Szövetkezeti Értesítő*-ben mult év folyamán 15 körlevelet adtunk ki, amelyek törvényt magyarázatot és az azokkal kapcsolatosan elvégzendő ügyviteli és könyvelési munkálatokra vonatkozólag utasításokat és felvilágosításokat tartalmaztak.

Az elmúlt év folyamán iktató könyvünk szerint 3488 ügyiratot intéztünk el, utasításokat, felvilágosításokat és jogvédelmet nyújtva tagszövetkezeteinknek. A jogvédelem terén, különösképen ki kell emeljük az adókövetéseknél és fellebbezéseknél nyújtott támogatásunkat, ahol az ellenörink és megbízottaink közreműködésével sikerült — kevés kivételtől eltekintve — minden megyében kedvező eredményt elérni. Reméljük, hogy a megyei ügyészi állások létesítése által a jövőben e téren még nagyobb arányu segítséget tudunk nyújtani tagszövetkezeteinknek.

Intézetünk a szövetkezeti nevelés és propaganda tekintetében is anyagi lehetőségéhez mérten teljesítette kötelességét. Tudatában van ugyanis annak, hogy jelenlegi legfőbb tennivalója az, hogy a konverziós törvény káros morális következményeit igyekezzék eltüntetni és a szövetkezeti vezetők és tagok szövetkezeti öntudatát és úgyszeretetét emelni. Ezért elsőrangú fontosságúnak tartja, hogy a szövetkezeteknél megfelelő vezetőségi tagok működjenek s így ezek képzése és öntudatosítása terén minden lehetőet elkövet. E célból megyei értekezleteket, könyvelői tanfolyamokat és propaganda gyűléseket tartott,

cursuri pentru contabili, și adunări de propagandă, în Săcuime, Tg.-Mureș, Zălău, Oradea, Arad, Timișoara etc., cari au produs o impresie așa de favorabilă, că s'a putut constata nu numai reactivarea muncii cooperatiste, manifestată prin consolidarea cooperativei, ci și prin înființarea de cooperative noi.

Schimbarea în numărul cooperativei noastre o arată tabloul de mai jos:

a Székely-földön, Târgu-Mureșen, Zălăun, Oradean, Aradon és Timișoaran, amelyek kedvező hatása nemcsak egy megújult szövetkezeti munkában és így a szövetkezetek megerősítésében jelentkezett, hanem új szövetkezetek alakítása tekintetében is.

Tagszövetkezeteink állományában beállott változást a következő táblázat mutatja:

Județul Megye	Nr.-ul cooperativei la la 31 Dec. 1934. Tagszövetkezetek száma 1934. dec. 31-én				Cooperative nou intrate in 1935. Ujjonnan belépett szövetke- kez. 1935. év folyamán				Coop. lichidate sau eșite in 1935. Felszámolt és kilépett szövetk. 1935. év foly.				Numărul cooperativei la 31 Dec. 1935. Taglétszám 1935 dec. 31-én			
	de credit hitelszöv.	diferite egyéb szövetk.	Total Összesen		de credit hitelszöv.	diferite egyéb szövetk.	Total Összesen		de credit hitelszöv.	diferite egyéb szövetk.	Total Összesen		de credit hitelszöv.	diferite egyéb szövetk.	Total Összesen	
Alba	4	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	
Arad	23	1	24	1	—	1	—	—	—	—	—	—	24	1	25	
Bihar	29	3	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	3	32	
Brașov	5	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6	
Caras	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Ciuc	16	3	19	—	4	4	—	—	—	—	—	—	16	7	23	
Cluj	27	5	32	—	—	—	—	—	1	1	—	—	27	4	31	
Hunedoara	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
Maramureș	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Mureș	18	28	46	—	2	2	—	—	—	—	—	—	18	30	48	
Năsăud	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Odorheiu	37	41	78	—	8	8	—	—	—	—	—	—	37	49	86	
Sălaj	21	4	25	2	—	2	—	—	—	—	—	—	23	4	27	
Satu-Mare	15	2	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	2	17	
Severin	10	—	10	—	—	—	—	—	1	—	1	—	9	—	9	
Someș	5	—	5	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4	—	4	
Târnava-Mare	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Târnava Mică	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Timiș-Torontal	33	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	33	
Treiscaune	24	3	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	3	27	
Turda	7	4	11	1	—	1	—	—	—	—	—	—	8	4	12	
Total	294	96	390	4	14	18	2	1	3	296	109	405				

În ceea ce privește situația financiară a Uniunii noastre, aceasta delat sine înțeles nu pare a fi favorabilă, fiindcă și situația financiară a cooperativei membre, este tot prea vitreagă. Cum reiese din bilanțul prezentat, din anii precedenți sunt restante de contribuțiune care fac o sumă foarte însemnată, astfel că nu puteam să acoperim nici în anul trecut plusul cheltuelilor împreună cu îndatoririle înmulțite și de aceea bilanțul s'a încheiat cu un deficit de 286.959 de lei. Cu onoare propunem Adunării Generale să binevoiască a hotărî ca deficitul să fie trecut în sarcina anului următor și să se acopere din bugetul acestuia.

Bugetul pentru anul 1936 a fost întocmit cu cea mai mare grijă, rugând aprobarea acestuia. Cum o arată proiectul de buget deficitul se va putea acoperi și în anul curent numai așa că Alianța Cooperativei de Economie și Credit va descrie din creanța sa mai sus arătată suma de 350.000 Lei. Referitor la aceasta federală a dat deja o hotărîre favorabilă, pentru ceea ce îi exprimăm mulțumirile noastre recunoscătoare.

În sfârșit anunțăm că la consiliul de administrație a expirat mandatul domnilor Dr. Elemér Gyárfás, Dr. Josif Ferenc și Dr. Ede Abrudbányai, locurile lor se vor completa din nou pe 3 ani iar mandatul întregului comitet de cenzori a expirat și anume locurile Domnilor Zsombor Bagaméry, Mihai Antónia, dr. Ludovic Olosz membri și Ștefan László, Alexa Nagy, Adalbert Halmágyi membri supleanți, se vor completa din nou pe 1 an.

Cu onoare rugăm aprobarea bilanțului prezentat și darea descărcării obișnuite atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de cenzori.

Consiliul de Administrație,

Ami Uniónek anyagi helyzetét illeti, az természetesen nem mondható kedvezőnek, mert igen kedvezőtlen a tagszövetkezetek anyagi helyzete is. Miként az előterjesztendő mérleg mutatja, a korábbi évekből igen nagy összeget kitevő hátrálékos ellenőrzési díjak állanak fenn és a megnövekedett feladatokkal együtt járó többletköltségeket a múlt évben sem tudtuk fedezni s így a mérleg 286.959 lej hiánnyal zárult. Tisztelettel javasoljuk a Közgyűlésnek sziveskedjék erről aképen határozni, hogy a hiány vitessék át a következő év terhére és annak költségvetésében nyerjen fedezetet.

Az előterjesztendő 1936. évre szóló költségvetést a legnagyobb gondossággal állítottuk össze és kérjük, hogy azt elfogadni sziveskedjenek. Miként a költségvetési javaslat mutatja, a hiány fedezése a f. évben is csak úgy lesz lehetséges, hogy a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége az előbb említett követelésből 350.000 lej összeget elenged. Erre vonatkozólag már birjuk is a Szövetség kedvező határozatát, miértis e helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Végül jelentjük, hogy az igazgatóságban 3 tagnak és pedig Dr. Gyárfás Elemér, Dr. Ferencz József és Dr. Abrudbányai Ede uraknak megbízatása lejárván, helyük 3 évre újból betöltendő, míg a felügyelő-bizottság összes tagjainak u. m. Bagaméry Zsombor, Antónia Mihály, Dr. Olosz Lajos rendes tagoknak és László István, Nagy Elek, Halmágyi Albert póttagoknak helye 1 évre újból betöltendő.

Tisztelettel kérjük a bemutatott zárszámadásokat elfogadni és részünkre a szokásos felmentvényt megadni.

Az igazgatóság.

Debit — Tartozik

Bilant la 31. Decembrie 1935. — Merleaszámula 1935 decembar 31-én.

Credit — Követel

<i>Activa ~ Dagyon :</i>		<i>Pasiva ~ Teđer</i>	
1	Cassa:	1	Asociații 1936:
2	Készpenkészetel	2	Tagok fizetése 1936, évre
	Asociații:		Alianța Cooperativelor de Economie și Credit:
	Tagok:		Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsege
	a) restanța din contribuțiunile cooperativeelor din anul 1931	3	Fond de rezervă pt. creanțelor dubioase:
	1931. évi hátrálékos hozzájárulási díjak	4	Kétes követelesek fedezeti alapja
	24.660		Pozíții tranzitoare:
	b) restanța din contribuțiunile cooperativeelor din anul 1932		Atmeneti tételek
	46.685		
	c) restanța din contribuțiunile cooperativeelor din anul 1933		
	1933. évi hátrálékos hozzájárulási díjak		
	90.336		
	d) restanța din contribuțiunile cooperativeelor din anul 1934		
	1934. évi hátrálékos hozzájárulási díjak		
	134.414		
	e) restanța din contribuțiunile cooperativeelor din anul 1935		
	1935. évi hátrálékos hozzájárulási díjak		
	242.936		
3	Deficit — Hiány		
	539.031		
	286.959		
	876.138		

Cluj, la 31 Dec. 1935 decembar 31-én.

Dr. Gr. Bethlen László s. k.

director executiv — ügyv. igazgató.

Pt. contabilitate — A könyvelésért:

Petrovay Tibor S. k.

procurist — cégvezető.

Debit — Tartozik   **Contul de excedente și deficite la 31. Decembrie 1935. — Felesleg- Hiány-számula 1935 dec. 31-én.**   Credit — Követel

1	Cheltueli generale:	1	Contribuțiunile cooperativeelor de credit:	84.400	—
	Altalános költségek		Hitelszövetkezetek hozzájárulási díja	19.750	—
2	Cheltueli de organizare și administrație:	2	Contribuțiunile cooperativeelor diverse:	4.103	—
	Szervezési és igazgatási költség		Egyéb szövetkezetek hozzájárulási díjai	2.800	—
3	Cheltueli de control:	3	Venituri extraordinare:	286.959	—
	Ellenőrzési költségek	4	Rendkívüli bevételek	—	—
4	Salarii — Fizetések	5	Taxe de intrare:	—	—
	—		Belépési díjak	—	—
	—		Deficit — Hiány	—	—
	—			398.012	—
	—			398.012	—

Cluj, la 31 Dec. 1935 decembar 31-én.

Dr. Gr. Bethlen László s. k.

director executiv — ügyv. igazgató.

Pt. contabilitate — A könyvelésért:

Petrovay Tibor S. k.

procurist — cégvezető.

Dr. Gyárfás Elemér s. k.

președintele — elnök.

Buget pe anul 1936. — Költségvetés 1936. évre.**Cheltueli — Kiadások:**

A) Salarii — Fizetések	Lei	701 600'—
B) Cheltueli de control — Vizsgálati költségek	„	300.000'—
C) Cheltueli de organizare — Szervezési költségek	„	100.000'—
D) Cheltueli generale — Általános költségek	„	150.000'—
E) Chirie — Házbér	„	25.000'—
F) Luminat și încălzit — Fűtés, világítás	„	6.000'—
G) Deficit din 1935 — 1935. évi hiány	„	287.000'—
Total — Összesen		Lei 1,569 600'—

Venituri — Bevételek:

A) Contribuțiuni ordinare — Rendes hozzájárulási díjak:		
1. la cooperative'e de credit 5 ^{0/00} es. plasamentului (Lei 180.000.000) hitelszövetkezeteknél 5 ^{0/00} a kihelyezés után (Lei 180.000.000)	Lei	900.000'—
2. la cooperative diverse 6 ^{0/00} as. devarului (Lei 36.000.000) — tej ipari és más szövetkezeteknél 6 ^{0/00} a forgalom után (Lei 36.000.000)	Lei	216.000'—
B) Contribuțiuni federale — Központ hozzájárulási díja	Lei	90.000'—
C) Scădere din creanța de cont curent a federaiei — Szövetség engedménye folyószámlai követeléséből	Lei	350.000'—
D) Taxe de înscriere — Belépési díjak	Lei	8.000'—
E) Venituri extraordinare — Rendkívüli bevételek	Lei	5.600'—
Total — Összesen		Lei 1,569 600'—

Contribuție minimală 500'— Lei, maximală 8000'— Lei.

Minimális hozzájárulási díj 500'— Lei, maximális 8000'— Lei.

Acest proiect de buget s'a intocmit și aprobat de consiliul de administrație la 10 Iunie 1936.

Ezen költségvetési tervezet összeállított és jóváhagyott az Igazgatóság által 1936 június 10.

Dr. E. Gyárfás ss.
președinte — elnök.

Dr. Gr. L. Bethlen ss.
director — igazgató.

BCU Cluj / Central University Library Cluj